POSSIBILITIES OF PROMOTING THE ROMANIAN LITERARY LANGUAGE IN THE DIASPORA MEDIA (II)

Assoc. Prof., PhD, Sapientia University of Tîrgu Mureș

Abstract: The patters to promote the existing Romanian culture and civilization in the diaspora press and media is characterised by a significant structural, scientific and methodological diversity. We entail in our first chapter to analyse the mediatisation models of the Romanian literary language, the techniques of moulding and improving the oral and written communication techniques the Romanians / Secondos from the diaspora use in general and/or specific communication contexts, etc. The role of dictionaries, the real or imposed linguistic immersion exercises in communication and writing, the cultivation of the lexicon are only a few of the aspects discussed in the mass-media in the diaspora, which we analyse. The research method is the contrastive one (synchronous-diachronous), analysis, description, case study.
The conclusion of the study Possibilities of promoting the Romanian literary language in the diaspora media (II) is that the Romanian language has a tremendous capability to incorporate novelty even outside its historical and geographical context.

Keywords: the diaspora press, the Romanian language, analysis.

I. Modele de promovare a limbii române literare în revistele din diaspora

Tiparele de promovare a culturii şi civilizaţiei româneşti, a religiei creştine sunt fascinante în majoritatea revistelor din diaspora; modelele de mediatizare a limbii române literare, în schimb, nu sunt la fel de spectaculoase. În primul rând, există un număr restrâns al rubricilor consacrate problemelor de limbă *stricto senso* şi cu atât mai puţine reviste interesate de problemele punctuale ale limbii române literare (*Atheneum, Alternativa, Observatorul).*Se oferă posibilităţi de a studia limba română pe internet (Sabin Popa, 2007, în *Observatorul*). Primul dintre obiectivele studiilor de limbă este formarea şi îmbunătăţirea abilităţilor de comunicare orală şi scrisă, pe care *românii*/ *secondos* din diaspora le vor utiliza în contexte generale şi/sau în contexte specifice de comunicare. Cel de-al doilea obiectiv este formulat de Maria Sava :„ Încerc să-i sensibilizez măcar pe cei care au pretenţia că sunt creatori de texte literare să recurgă la dicţionar atunci când un termen nu le este cunoscut îndeajuns. »(Maria Sava, *Paronimii buclucaşe : stern/stent*, în Atheneum, 2011).

Metodologic, atât în *Atheneum* cât şi în *Observatorul*, autorii propun, în tratarea subiectelor, exerciţii de imersiune lingvistică reală sau indusă pentru situaţiile de comunicare şi scriere, oferă paradigme de conjugare a verbelor, de declinare a pronumelor. „Lecţiile » de gramatică menţin un echilibru între tradiţional şi modern: pe de o parte, prezentarea noţional-funcţională, pe de altă parte, prezentarea structurală a subiectului propus.

BDD-A22332 © 2014 "Petru Maior" University Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.77 (2026-11-18 10:58:57 UTC)

Există numeroase atitudini critice faţă de „beţia de cuvinte »utilizată în textele ştiinţifice, faţă de greşelile de limbă, de ortografia coruptă etc (Maria Sava, în *Atheneum* ; prof.univ.dr.Gavril Conuţiu, 2010, în *Observatorul*, Toronto). O posibilă explicaţie – validă pentru românii de pretutindeni, chiar şi la începutul mileniului III - o dădea academicianul Alexandru Graur, într-un studiu publicat în Adevărul (1934) şi republicat de Maria Sava în revista *Atheneum* :„Cum se face oare că elevii din Franţa sau din Anglia pot învăţa ortografia limbii lor, infinit mai complicată decât a noastră, iar elevii din România scriu atât de mizerabil? Nu poate fi decât o singură explicaţie: nu se dă destulă atenţie scrierii. Programele sunt prea vagi în această privinţă, iar profesorii de limba română se socotesc, în general, prea mari savanţi ca să se ocupe de amănunte atât de meschine: ei discută filozofie, formează suflete etc., iar elevii lor scriu: „*v-a veni*”, „*mam dus*”, „*părinţi mei*” etc. (republicat Maria Sava, 2011, în articolul *Puţină gramatică*, revista *Atheneum*, Canada).

Există un interes major acordat problemelor de gramatică şi în special, celor de ortografie, menţinut cu intermitenţe, din păcate ! În perioada cuprinsă aproximativ, între anii 2002-2007, lecţiile de limbă, Fişele de lucru on-linea au un caracter practic, simulând situaţii reale de scriere şi explicaţii punctuale (propuse de Maria Sava la rubrica *Colţu` lu` Vanghele* în revista *Atheneum* şi de Elena Buică, la rubrica *Limba noastră* în *Observatorul*): confuzii în scrierea verbelor “*a şti*” şi “*a fi* ; //„*i »sau „ii » (şi „ii »sau „iii » ; Semne de punctuaţie: virgula* (Maria Sava, *Două verbe cu probleme : “*a *şti*” şi “*a fi* » (*Atheneum*, 2011). Fenomenele de limbă se susţin, în majoritatea cazurilor, pe texte banale de tipul: «Am plecat ODATA CU ei.» ; „Noi suntem cinci membri » ;„Pe Aeroport au sosit nişte miniştri ». Nu sunt utilizate texte aparţinând limbii şi literaturii române. Şi o altă obervaţie se impune, în acest punct : GALR 2005 aduce numeroase modificări la nivel academic, oferă exemple erudite, punctuale - pentru fiecare problemă controversată din gramatica limbii române. Cu toate acestea, noua GALR nu este promovată în presa din diaspora canadiană şi americană, decât sub aspect informativ. Să sperăm că în cadrul lectoratelor de limba română de la Universităţile din ţările UE va fi promovată această gramatică de bază, în cercetare şi în activităţile cu studenţii.

I.1. „Monografia » unei rubrici : Limba noastră (Observatorul, Toronto)

În arhiva revistei *Observatorul*, descoperim în linii mari, o mini gramatică a limbii române literare, începând din anul 2002, când sunt publicate 5 studii teoretice de limba română şi dialectologie (Cristian Gaşpar, *Româna de Bucureşti*). In 2003 revista publică 7 studii (limbă, etimologie, dialectologie). Această primă etapă este axată doctrinal, pe politica afirmării noastre prin limba română, ca limbă modernă şi universală, asigurată de originea latină, de substratul traco-dac, de tradiţia indo-europeană. Din 2004, locul cercetărilor teoretice este luat de o abordare practică. Sunt publicate 6 „lecţii” de ortografie, sub semnătura lui Mihai Duţescu şi a Elenei Buică (*Scrierea corectă a pronumelor şi adjectivelor pronominale ;Altfel sau alt fel ;Mărturisire-limba română ;Formele corecte ale adjectivului şi pronumelui de întărire ; Cum e corect ?; Cuminte şi cu minte*). Ediţia din 2005 continuă acest program, adăugând la index alte şapte articole de gramatică aplicată: *Scrierea corectă a unor verbe* (2005), *Odată sau o dată* (2005), *Scrierea unor cuvinte compuse* (2005), *Apostroful şi cratima* (2005), *Pluralul unor substantive şi adjective* (2005), *Scrierea corectă a unor substantive*(2005), *Scrierea corectă a unor verbe de conjugarea a IV-a* (2005). Cercetările au un caracter normativ prin faptul că indică formele corecte sau considerate corecte, abordarea amintind de metoda utilizată în *Appendix*

BDD-A22332 © 2014 “Petru Maior” University Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.77 (2026-11-18 10:58:57 UTC)

Probi (*viridis* non *virdis*). Asemenea lucrării latinei populare, studiile au şi caracter corectiv, dat fiind faptul că se indică şi se resping variantele considerate greşite : *pedagog – nu pedagoagă* ; *psiholog – nu psiholoagă* etc

Din 2006, studiile consacrate limbii române (19 titluri) sunt diversificate tematic, mergând de la necesităţi practice (Elena Buică, *Scrierea corectă a unor adverbe compuse*) la urmărirea dinamicii sensurilor etimologice (Camelia Tripon, *Înţelesuri profunde ale cuvintelor*) şi a relaţiei pe care lexicul o are cu substratul de cultură al unui popor. Acestor două coordonate de cercetare, de larg interes, li se adaugă alte două dimensiuni: lingvistica diacronică şi studiile interdisciplinare (Andrei Vartic, *Despre limitele universale ale limbii românilor ;* Camelia Tripon, *Spiritul viu al ţării*; prof. Silvestru Morariu, *Pe teme de psihologie. Limbajul*). Metamorfozele rubricii *Limba noastră* (Observatorul, Toronto) încep odată cu anul 2007, când grila de promovare a limbii externalizează abordarea punctuală a problemelor de limbă. Axiologia pare a fi eludată, unitatea rubricii diminuându-se prin inserţia exegezelor pe teme de literatură, prin creaţiile tinerelor condeie din diaspora etc. Achiziţia studiilor de filozofia limbii (Andrei Pleşu, *Martirajul limbii române* ; Camelia Tripon, *Limba noastră e a noastră*), recenziile (Dumitru Dracia, *Norme ortografice actuale* - cu referire la DOOM 2005), evenimentele culturale (Concertul limbii române) creează un nou tipar de comprehensiune şi promovare a identităţii lingvistice româneşti, ce se menţine în seriile revistei *Observatorul*, între anii 2008 -2010. Cercetând ediţile 2012 - 2013, descoperim la rubrica *Limba noastră*, nu mai puţin de 80 de studii de lingvistică teoretică şi istorică, axate pe valorile universale ale limbii, literaturii şi culturii române. Sunt elemente care accentuează sentimentul de identitate naţională, contracarând acutizarea strategiilor de integrare europeană şi globalizare.

John L.Austin, unul dintre celebrii filozofi ai limbajului, a scris o carte intitulată : *Cum să faci lucruri cu vorbe*. Concluzia micro-monografiei noastre este că pornind de la rădăcinile valoroase ale culturii, autorii de la *Observatorul* (şi numai !)au înţeles că a face din cuvinte ,,lucruri » ale culturii reprezintă o altă manieră de promovare a identităţii limbii române în lume.

Lexicul ocupă un loc special în menţinerea/ promovarea limbii române literare, în diaspora canadiană şi americană. În revista *Atheneum,* vorbitorii beneficiază de studii speciale consacrate relaţiilor sintagmatice şi/sau paradigmatice ale limbii, dintre care: fenomenul atracţiei paronimice, utilizarea improprie a unor termeni - *stern* în loc de *stent*//a *apropria-propriu-a apropia* (Maria Sava, *Atracţia paronimică vs etimologia populară*, 2011// Termeni *apropriaţi, proprii, apropiaţi*, 2011, în Atheneum). Fascinaţia pentru etimologia, istoria, evoluţia sensului unor cuvinte, de la o limbă la alta este menţinută fie prin articole de autor, fie prin studii preluate de pe site-urile unor lingvisti de prestigiu din România şi republicate în revistele din diaspora. Maria Sava urmăreşte contrastiv, semantica gr. ,,phonos »şi,,foni » (Pentru un muzician ,,Phonos » are sensul de ,,sunet », dar pentru un vorbitor de limbă greacă ,,phonos » înseamnă ,,omor », ,,asasinat », spre deosebire de ,,foni » (de la care se formează ,,fonetiki ») utilizat cu înţelesul de ,,sunet », Maria Sava, ,,*Phonos »în Atheneum,* 2011).Cristian Gaşpar în *Cuvinte de ocară* (2003) explică în aceeaşi manieră contrastivă, semantica lexemelor *creştin* şi *cretin* ambele având ca etimon lat. *christianus* (într-un dialect francez din Elveţia, *creştin* şi *creitin*,, îi numeau pe locuitorii unor văi din Alpi unde mulţi locuitori erau afectaţi de cretinism »; mai târziu s-a trecut ,,de la mângâiere la ocară » ; sensul de ,,cretin », în opoziţie cu ,,creştin » s-a impus în toate limbile romanice). Grecescul *idiotes* era utilizat cu sensul de ,,om simplu, cetăţean, particular, privat".(…) În antichitatea târzie, de pildă, era un *idiótes* civilul faţă de

BDD-A22332 © 2014 "Petru Maior" University Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.77 (2026-11-18 10:58:57 UTC)

militar, cetăţeanul plătitor de impozite faţă de magistratul care le strângea în folosul statului şi chiar un om neinstruit faţă de un filosof ori de unul cu ştiinţă de carte. (…) Latina l-a împrumutat pe *idiota*, strămoşul neologismelor din limbile romanice, cu înţelesul de „om obişnuit, profan, amator".De aici cuvântul a „alunecat la valoarea peiorativă »de *idiot*.)etc.

Studiile referitoare la neologisme sunt realizate din dublă perspectivă–diacronică şi sincronică. Perspectiva sincronică de abordare – cu referire explicită la împrumuturile din limba engleză- a dat curs la numeroase controverse: pe de o parte, necesitatea asimilării unor termeni anglo-saxoni, în domeniul terminologiei şi a limbajelor specializate, pentru desemnarea unor noţiuni, concepte ale ştiinţei, realităţi noi. Termeni ca *mouse, site, e-mail* reprezintă indici de racordare la conceptele limbajului informatics. Pe de altă parte, invazia nejustificată a anglicismelor şi americanismelor în vocabularul fundamental este vehement criticată în comunităţile de intelectuali români din diaspora (Angela –Monica Jucan, *Romgleză ?- Niciodată*, în *Observatorul*, 2010).Argumentele sunt susţinute de matricea latină a limbii, de utilizarea cifrelor romane în ştiinţă, de statistici. În unul dintre studiile publicate în *Observatorul*, Venera E. Dumitrescu realiza următoarea statistică:„Din statistici oficiale, se stie ca aproape 430 milioane de indivizi, vorbesc limbi romanice. Limbile romanice se situeaza aproape la egalitate cu limbile germanice - 540 milioane de vorbitori. Limbile romanice sunt printre cele mai importante in lume, si anume spaniolă vorbesc 322 milioane, portugheză 170 milioane, franceză 75 milioane, constituind ca fiind limbi internationale cu acelaşi titlu ca şi engleza, 322 milioane; urmeaza apoi limba arabă, 155 mil., chineza 885 mil., care, cu exceptia lb.portugheze, toate sunt utilizate în Naţiunile unite. În plus, alte limbi, precum italiana - 40 mil. şi lb.română 26 mil., fac parte din limbile naţionale importante ».(*Mult e dulce şi frumoasă, limba ce-o vorbim*, Venera E.Dumitrescu, Observatorul, 2003).

I.2. Influenţe lingvistice reciproce - condiţie *sine qua non* a promovării limbii române ca limbă a integrării europene

Frontierele politice şi geografice ale unui popor nu sunt niciodată identice cu frontierele lingvistice. Ne propunem aşadar, să urmărim modul/strategiile prin care limba română „îşi trăieşte » identitatea proprie, cultura, spiritul, istoria, specificul romanic, în medii de cultură cu limbi structural diferite (romanice, slave, germanice), după 1990.

Problema influenţei italiene asupra limbii române, lingviştii români şi străini au dezbătut-o îndelung (Ion Heliade –Rădulescu,1840 ; A.Marcu, 1924 ;C. Tagliavini,1926 etc). Fenomenul poate fi astăzi studiat dintr-un punct de vedere diametral opus, susţinut cu argumente solide de Rodica Zafiu, într-un articol din *România literară* : „În plină dezbatere asupra legilor limbii şi ale Parlamentului, ar putea fi utilă o mică schimbare a punctului de vedere- notează autoarea: abandonând temporar preocuparea pentru cuvintele intrate în română, putem încerca să verificăm şi cum a funcţionat mişcarea în sens opus. Mai exact, ce cuvinte româneşti au intrat în calitate de cuvinte străine, în alte limbi şi în dicţionate » (Zafiu R.,2002). Referirea se face la *Dizionario delle parole straniere nella lingua italiana,* apărut în 2001 sub coordonarea lui Tullio De Mauro şi Marco Mancini (Garzanti, 2001). Dicţionarul înregistrează drept împrumuturi, cuvinte româneşti care denumesc elemente ale culturii materiale tradiţionale (*mioritico, zigaia-ţigaie ; zurcana-ţurcană, căciulă*), cuvinte care denumesc aspecte fundamentale ale tradiţiilor culturale româneşti (*doină, horă*), ale istoriei medievale (*domn, domitor, vodă*), unităţi tradiţionale de măsură (*cot, ban*), realităţi geografice (*glod*, înregistrat ca termen geologic, şi

BDD-A22332 © 2014 "Petru Maior" University Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.77 (2026-11-18 10:58:57 UTC)

ditroite - "rocă eruptivă"- ,,cuvînt derivat de la toponimul Ditrău »observă Rodica Zafiu.) Unul dintre interesele majore ale înregistrării acestor categorii de cuvinte este enunţat de Tullio Mauro în Prefaţa volumului, care ,,plasează dicţionarul exact în miezul dezbaterilor puriste pe care le cunoaştem destul de bine » (Rodica Zafiu, 2002).Numeroşi cetăţeni italieni manifestă interes faţă de limba română. Sunt persoane cu cetăţenie italiană, care lucrează la Multinaţionalele din România, în întreprinderi private cu capital italian etc care au învăţat limba română şi care promovează la rândul lor, valorile culturii, ale cunoaşterii româneşti, în Peninsulă.

Franţa este un alt mediu lingvistic în care se utilizează limba română. Ca limbă dominantă a culturii europene în prima jumătate a secolului al XIX-lea, limba franceză a avut un rol fundamental la modernizarea limbii române literare, prin inserţia de neologisme, prin terminologia limbajelor de specialitate (medical, filozofic, lingvistic, ştiinţe exacte etc) etc. Problema a fost dezbatută pe larg, de lingvişti şi de istoricii limbii (B.Cazacu, Alexandru Rosetti, 1971 ; I.Gheţie, 1978 ; Haneş, V.Petre, 1972 ; N.A.Ursu, 1962 etc), motiv pentru care ne vom opri asupra politicilor de promovare a identităţii de cultură şi limbă română, în mediul actual francez. Românii care locuiesc în Franţa nu sunt omogeni sub aspect organizaţional, social, lingvistic, intelectual. Adrian Chircu identifica patru mari clase sociale eteogene: a. persoane cu studii superioare (artişti, ingineri, medici) care au calitatea de imigranţi ,,nemaiavând intenţia de-a se întoarce în România".Sunt buni vorbitori şi cunoscători ai limbii franceze. b. persoane cu studii medii care lucrează temporar în Franţa. Nu sunt cunoscători de limba franceză, fiind obligaţi astfel, să vorbească zilnic limba română. c. studenţi, buni vorbitori ai limbii franceze, uşor adaptabili la cerinţele societăţii.d. Romii, inadaptabili, care ,,vorbesc o limbă franceză învăţată din auzite (o franceză aproximativă, coruptă, hibridă, cum de altfel este şi limba română pe care o vorbesc. De fapt, este un amestec de franceză, română şi rromani », remarcă autorul.(Adrian Chircu, *Un mediu extern de întrebuinţare a limbii române*: Franţa).

I.3. Caracterul interactiv al presei româneşti din diaspora

Publicaţiile românilor din Franţa reprezintă o sursă veritabilă de promovare a valorilor, culturii şi limbii române. Paginile revistei *Asymetria* şi Dan Culcer acordă începând din anul 2000, o atenţie specială imaginii României, prin portaluri tematice de cultură, geografie, istorie, societate. Formele inedite şi unice de difuzare şi prezentare a informaţiilor despre spaţiul geografic – din proiectul cultural, în derulare, *Enciclopedia României* - asigură turiştilor străini accesul rapid la destinaţiile turistice din spaţiul românesc. Se constată implicit, o deplasare a interesului spre momentele care au modificat integral istoria României. Variate sunt strategiile media ce focalizează evenimentul istoric, destinaţia geografică: *Logo eveniment* (Enciclopedia României ;Logo Marea Unire.png),*banner eveniment* (80 de ani de Radiodifuziune în România ;90 de ani de la Marea Unire din 1918 ; 150 de ani de la Unirea Principatelor ;20 de ani de la Revoluţia din Decembrie), *galerie foto, comentariu* etc.

Rubrica *Antiakvarium. Antologie de texte ideologice vechi şi noi* semnată de Dan Culcer este novatoare prin concept şi prin noile forme de prezentare şi difuzare media a imaginii României, în contextul gândirii/culturii europene. Avem în vedere, în primul rând, dimensiunea multilingvă (textele originale sunt prezentate în limbile română, franceză, engleză); articolul de autor, în sens tradiţional alternează cu adresa electronică a studiului de referinţă, a evenimentului cultural relevant, cu videoclipul/ emisiunea TV înregistrată (Filme moldovenești. De văzut și ascultat. http://filmemoldovenesti.blogspot.fr/2009/09/formatia-contemporanul-noroc-1980.html Cu prietenie, Dan Culcer;// Meritocraţia la naşul TV- dr. ec. Cojocaru Constantin,

BDD-A22332 © 2014 "Petru Maior" University Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.77 (2026-11-18 10:58:57 UTC)

2013). Acest tip de diseminare a informaţiei are un caracter interactiv pentru românii din toate colţurile lumii, permiţând accesul rapid la informaţii de interes general.

Revista *Asymetria* este o publicaţie deschisă spre dialogul intercultural prin accesibilitate, prin diversitatea tematică; stabileşte dialoguri cu reviste ca *La Pensee libre,* o revistă internaţională pluridisciplinară.Vechi etimologii ale unor toponime sunt o temă predilectă de atestare documentară a originilor româneşti ale localităţilor din Transilvania, a vechimii: *Elemente de istorie locala. Toponimice la Chelinta-Maramures*, articol semnat de Mircea Botiş, pr. stavrofor, Radu Botiş; Păr. Ort. Rom. Arduzel.

Caracterul interactiv al publicaţiilor româneşti deschide două perspective, eficeiente în procesul de afirmare identitară: permite accesul cititorilor din România şi din comunităţile minoritare româneşti, la lectura informaţiilor, pe de o parte; creează un cadru propice exprimării opiniilor/ analizei, pe forurile de discuţie şi bloguri, pe de altă parte. Forurile de discuţie din *Români în UK* (Londra) sunt adevărate portaluri socio-umane pe teme privind ,,Familia în UK », ..Români în UK », ,,Student în UK », evenimente mondene, tehnică, sport etc. în jurul cărora se formează comunităţi mari de cititori.Pe lângă accesul rapid la informaţie, în publicaţiile româneşti din Anglia, aceste portaluri susţin în dialogul cu grupul-ţintă, valorile familiei, ale educaţiei, utilizând multimedia în numeroase cazuri (poze, video).

Concluzii

Aşa cum s-a putut vedea pe parcursul prelegerii noastre, conceptul de ,,identitate » este relativ, se manifestă în diferite grade, în funcţie de numeroase variabile (caracterul omogen/ neomogen al comunităţi umane, mediul lingvistic, politica societăţii dominante faţă de comunităţile etnice, variabila umană etc).Lipsa de omogenitate a românilor din Franţa, numărul mic, eterogenitatea socio-culturală, capacitatea rapidă de integrare (datorată printre altele, şi limbii franceze pe care o cunosc din România)a dus, în ultima perioadă, la o puternică adaptare la modelul francez, chiar dacă nu putem generaliza fenomenul.(,,Am întâlnit fel de fel de situaţii- nota Adrian Chircu : români care-şi negau originile, dar şi români care mărturiseau ori de câte ori credeau că e necesar să spună că sunt români sau că au origini româneşti. »).Active în promovarea limbii române rămân astăzi, Universităţile din ţările europene în cadrul cărora se studiază limba română, lectoratele, publicaţiile de impact în limba română, politica promovată de Institutuţiile Statului.

Comunităţile românesti de pe continentul american sunt mult mai active în menţinerea pulsului românităţii.La nivelul microsistemic - al familiilor de români din diaspora- datorită concepţiei, situaţiei materiale a părinţilor, datorită politicii pe care statele dominante o promovează (facilităţi de şcolarizare a etnicilor, cursuri gratuite etc), numeroşi tineri de origine română se înstrăinează treptat de rădăcinile culturale şi lingvistice proprii. Sunt aspecte ce alimentează numeroase studii apărute în revistele româneşti de pe continentul american.

Prima concluzie care se desprinde este că limba română are o capacitate imensă de a asimila noutatea, chiar dacă este scoasă din contextul istorico-geografic. Caracterul universal este dat de limitele de fiinţare ale românilor, trasate universal în basmele populare (,,A fost odată ca niciodată), de limitele biologice ale fiinţării, date de refrenul poeziei populare (,,Frunză verde.. »). Este o universalitate dată de substratul indo-european şi pelasgic, în măsură să asigure regenererarea, menţinerea propriei identităţi. (Andrei Vartic : 2006)

BDD-A22332 © 2014 "Petru Maior" University Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.77 (2026-11-18 10:58:57 UTC)

Cea de-a doua concluzie şi ultima pe care o regăsim reflectată în paginile revistelor româneşti este concurenţa dintre limbile Europei actuale. Ori, în acest punct, nu putem decât să acceptăm o realitate ce defineşte esenţa umană: SUNTEM CEEA CE GÂNDIM - suntem români atâta timp cât gândim şi simţim românește. Puterea de a ne păstra propria identitate de limbă, culturală, religie, spiritualitate - în multiplicitatea europeană - stă în fiecare dintre noi.

BIBLIOGRAFIA

CAZACU, B.: B. Cazacu, Alexandru Rosetti, *Istoria limbii române literare*, Minerva,
Bucureşti, 1971.

CHIRCU, A.: Adrian Chircu, *Un mediu extern de întrebuinţare a limbii române*: Franţa
https://www.google.ro/?gws_rd=ssl#q=Adrian+Chircu%2C+Un+mediu+extern+de+%C3%AEntrebuin%C5%A3are+a+limbii+rom%C3%A2ne%3A+Fran%C5%A3a&start=0

ELIADE, P. : Eliade, Pompiliu, *Influenţa franceză asupra spiritului public în România.Originile.* Colocviul ,,Ideea europeană"Bucureşti, Fundaţia Concept&Editura Humanitas, Bucureşti, 2000.

GHEŢIE, I:I.Gheţie, *Istoria limbii române literare*, Editura Ştiinţifică şi enciclopedică, Bucureşti,1978.

HANEŞ, V: Haneş, V.Petre, *Dezvoltarea limbii literare române în prima jumătate a secolului al XIX-lea*, Bucureşti, 1972.

HELIADE: Ion Heliade –Rădulescu, *Paralelism între limba română şi italiană*, partea I, Bucureşti, 1840.

MARCU, A.: Marcu, A., *Romanticii italieni şi români*, Bucureşti, 1924.

TAGLIAVINI, C.:Tagliavini,Carlos, *Un framento di storia della lingua rumena nel secolo XIX. L`italianismo di Ion Heliade Rădulescu*, Europa Orientale,1926.

URSU, N.,A: N.A.Ursu, *Formarea terminologiei ştiinţifice româneşti*, Editura Ştiinţifică şi Pedagogică, Bucureşti,1962.

VARTIC: Andrei Vartic, *Despre limitele universale ale limbii românilor*, în *Observatorul*, Toronto, 2006.

ZAFIU, R.: Rodica Zafiu, *Cuvinte româneşti-cuvinte străine*, în *România literară*, nr. 44, 2002.

SURSE

CHEŢAN, O.: Cheţan, Octavian, Sommer, Radu (coord.), *Dicţionar de filozofie*, Editura Politică, Bucureşti, 1978.

DE MAURO, T.: Tullio De Mauro şi Marco Mancini (coord.), *Dizionario delle parole straniere nella lingua italiana*, Garzanti, 2001.

MARCU, G.: George Marcu (coord.), *Enciclopedia personalitãtilor din România,* cuvânt înainte acad. Marius Sala, Editura Meronia, Bucureşti, 2012.

Genium- Presa din Diaspora- Genium .ro

BDD-A22332 © 2014 "Petru Maior" University Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.77 (2026-11-18 10:58:57 UTC)